

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-008
Karar Sayısı : 25-21/505-336
Karar Tarihi : 28.05.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Evrim Özgül KAZAK, Hasan Yıldırım KARAYEL, Nur KÖKSAL,
Merve GÖZÜKATI KOLDEMİR, Berin GEZER ACAR,
Mücahit CEYLAN

C. İNCELENEN TARAF

: - Novonesis A/S
- Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti.
- Novozymes France S.A.S
- Novozymes Berlin GmbH
- Novozymes Switzerland AG
- Novozymes North America, Inc
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Betül BAŞ,
Av. Eda DURU, Av. Bora Berkay GENÇ,
Av. Ayça Dilara AKSONGUR
Yıldız Mah. Çitlenbik Sokak No:12 Beşiktaş/İstanbul

- (1) D. DOSYA KONUSU: Rekabet Kurulunun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-M sayılı kararı uyarınca, Novo Holdings A/S, Novo Nordisk A/S, Novo Nordisk Sağlık Ürünleri Tic. Ltd. Şti., Novonesis A/S, Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti., Novozymes Berlin GmbH, Novozymes Fransa S.A.S., Novozymes Switzerland AG, Novozymes North America, Synergia Life Sciences Pvt. Ltd., CHR Hansen A/S ve CHR Hansen Gıda San. ve Tic. AŞ tarafından 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülmekte olan soruşturma kapsamında, Novonesis A/S ve iştirakleri (Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti., Novozymes Berlin GmbH, Novozymes France S.A.S., Novozymes Switzerland AG ve Novozymes North America) hakkında Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlülüklerine uyulmaması nedeniyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca Kurulun 27.03.2025 tarihli ve 25-13/298-M sayılı kararı ile uygulanan süreli para cezasına ilişkin, Novonesis A/S ve iştiraklerinin 09.04.2025 tarihli ve 66016 sayılı, 02.05.2025 tarihli ve 67318 sayılı dilekçelerinin değerlendirilmesi
- (2) E. DOSYA EVRELERİ: Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 26.01.2024 tarih ve 47836 sayı ile intikal eden, (.....) tarafından yapılan ve Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti.nin (NOVO TÜRKİYE) endüstriyel enzim pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullanmak suretiyle ilgili pazardaki rekabeti engellediği ve fiili münhasırlığa yol açan uygulamalarla rakiplerini dışladığı iddialarını içeren gizlilik ve geçici tedbir talepli başvuruya istinaden hazırlanan 05.02.2024 tarihli ve 2024-2-008/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 05.05.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve Kurulun 08.02.2024 tarihli ve 24-07/121-M sayılı kararı ile, 4054 sayılı Rekabetin

Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. ve 6. maddelerinin ihlal edildiği iddiası ile ilgili olarak, NOVO TÜRKİYE hakkında aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına, söz konusu önaraştırma kapsamında 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde düzenlenen yetkilerin kullanılmasına ve geçici tedbir uygulanmasına ilişkin talebin önaraştırma aşamasında değerlendirilmesine karar verilmiştir.

- (3) Bu çerçevede 21.02.2024 tarihinde başlatılan önaraştırma kapsamında, 22.02.2024 tarihinde görevli meslek personeli tarafından NOVO TÜRKİYE'de yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Bahsi geçen yerinde inceleme sırasında NOVO TÜRKİYE Satış Müdürü tarafından kullanılan mobil cihazdan bazı verilerin silindiğinin tespit edilmesi üzerine Kurulun 18.04.2024 tarihli ve 24-19/412-165 sayılı kararı ile yerinde incelemeyi engellediği ve zorlaştırdığı gerekçesi ile NOVO TÜRKİYE'ye idari para cezası verilmiştir.
- (4) Önaraştırma süreci sonucunda hazırlanan 21.03.2024 tarihli ve 2024-2-008/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 28.03.2024 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş ve 24-15/313-M sayılı ile, Novozymes A/S (NOVOZYMES AS) ve iştirakleri [NOVO TÜRKİYE, Novozymes Berlin GmbH. (NOVOZYMES ALMANYA), Novozymes France S.A.S. (NOVOZYMES FRANSA), Novozymes Switzerland AG (NOVOZYMES İSVİÇRE) ve Novozymes North America (NOVOZYMES KUZEY AMERİKA) (hep birlikte NOVO)] hakkında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Ayrıca 24-15/313-128 sayılı ile, anılan teşebbüsler hakkında, *"Nihai karara kadar yapılacak olan yeni satış sözleşmelerinde, fungal alfa amilaz enziminin satışında alıcılar bakımından sadakat yaratıcı nitelikte indirim uygulanmamasına ve diğer enzim türlerinin fungal alfa amilaz enzimi ile birlikte satılması durumunda indirim, promosyon, bedelsiz ürün gönderimi veya kampanya adı altındaki herhangi bir türde uygulamaya yer verilmemesine yönelik geçici tedbir uygulanmasına"* karar verilmiştir. Geçici tedbir uygulanmasına ilişkin karar 05.04.2024 tarihli ve 87253, 87255, 87256, 87257, 87258 ve 87259 sayılı yazılar ile 05.04.2024 tarihinde, NOVO TÜRKİYE'ye elektronik olarak iletilmiş; 16.04.2024 tarihinde ise soruşturma tarafı diğer teşebbüslere posta yolu ile tebliğ edilmiştir. Geçici tedbir uygulanmasına ilişkin gerekçeli karar ise NOVO'ya 19.12.2024 tarihinde elektronik ortamda gönderilmiştir.
- (5) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hazırlanan Soruşturma Bildirimleri, 05.04.2024 tarihinde NOVO TÜRKİYE'ye elektronik olarak, 16.04.2024 tarihinde ise soruşturma tarafı diğer teşebbüslere posta yolu ile tebliğ edilmiştir. NOVO tarafından gönderilen birinci yazılı savunma, 09.05.2024 tarih ve 51679 sayılı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (6) Soruşturma süreci devam ederken, 02.07.2024 tarihinde NOVO'da bir yerinde inceleme daha gerçekleştirilmiştir. Soruşturma süresinin altı ay uzatılması talepli 13.08.2024 tarihli ve 2024-2-008/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 15.08.2024 tarihli toplantısında ele alınmış ve 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca soruşturma süresinin, bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına 24-33/805-M sayılı ile karar verilmiştir.
- (7) NOVOZYMES tarafından gönderilen ve 12.03.2025 tarih ve 64645 sayılı ile Kurum kayıtlarına giren yazıda; NOVOZYMES AS ve kontrol ettiği tüm şirketlerden 2024 yılı içerisinde Türkiye'de gelir elde edenlerin NOVOZYMES AS, NOVOZYMES TÜRKİYE, Synergia Life Sciences Pvt. Ltd. (NOVOZYMES HİNDİSTAN), CHR Hansen A/S (CHR HANSEN) ve CHR Hansen Gıda San. ve Tic. AŞ (CHR TÜRKİYE) olduğu, NOVO NORDISK ve iştiraklerinin Türkiye'de enzim alanında faaliyeti bulunduğu ve dolayısıyla

enzim satışlarından gelir elde ettiği ifade edilmiştir. NOVOZYMES tarafından gönderilen ve 19.03.2025 tarih ve 65045 sayı ile Kurum kayıtlarına giren yazıda ise, NOVOZYMES AS'nin ticari ünvanının Novonesis A/S (NOVONESIS) olarak değiştiği bildirilmiştir.¹ Söz konusu bilgiler çerçevesinde Novo Holdings A/S (NOVO HOLDING), Novo Nordisk A/S (NOVO NORDISK), Novo Nordisk Sağlık Ürünleri Tic. Ltd. Şti. (NOVO NORDISK TÜRKİYE), NOVOZYMES HİNDİSTAN, CHR Hansen A/S (CHR HANSEN) ve CHR TÜRKİYE hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılmasını ve soruşturma tarafı Novozymes A/S'nin ticaret ünvanının Novonesis A/S olarak değiştirilmesini konu edinen 19.03.2025 tarihli ve 2024-2-008/BN-03 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 20.03.2025 tarihli toplantısında ele alınmış ve 25-11/262-M sayı ile karara bağlanmıştır.

- (8) NOVO'nun yanlış/yanıltıcı bilgi vermesine ilişkin hazırlanan 26.03.2025 tarihli ve 2024-2-008/BN-04 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 27.03.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve NOVO hakkında yanlış ve yanıltıcı bilgi sunulması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca idari para cezası uygulanmasına, ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, bilgi belge talebine cevap için öngörülen son günü takip eden 08.03.2025 tarihinden başlamak ve teşebbüsün cevapları gönderdiği tarihe kadar 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca süreli idari para cezası verilmesine 27-13/297-140 sayı ile karar verilmiştir.
- (9) Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı kararı ile NOVO'ya getirilen geçici tedbir yükümlülüklerine ilişkin hazırlanan 26.03.2025 tarihli ve 2024-2-008/BN-05 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 27.03.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve geçici tedbir yükümlülüklerine uymaması nedeniyle NOVO'ya 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca süreli para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (10) NOVO tarafından gönderilen Birinci Uyum Dilekçesi, Kurum kayıtlarına 09.04.2025 tarih ve 66016 sayılı ile intikal etmiştir. Ancak Birinci Uyum Dilekçesi'nde geçici tedbir kararına uyum sağlandığına ilişkin kanaat oluşturmaya yeterli ölçüde açıklama, yazışma ve sözleşmenin sunulmadığı değerlendirilmiştir. Birinci Uyum Dilekçesinin ardından, NOVO vekillerinin talepleri üzerine 18.04.2025 tarihinde Kurum merkezinde NOVO vekilleri ile videokonferans aracılığıyla gerçekleştirilen görüşmede söz konusu eksikler bildirilmiştir.
- (11) NOVO tarafından, Kurum kayıtlarına 02.05.2025 tarih ve 67318 sayı ile intikal eden İkinci Uyum Dilekçesi gönderilmiştir. Söz konusu dilekçede özetle; asgari sipariş miktarı ve tam palet miktarının pratik düzeyde tedarik zinciri verimliliğini sağlamak amacıyla kullanıldığı, bu terimlerin, NOVO'nun müşterilerine önerdiği ancak zorunlu kılmadığı belirli miktarları ifade ettiği, NOVO'nun her yıl birçok müşterisine 20-40 kilogram gibi cüzi miktarlarda pek çok teslimat yaptığı, sözleşmede "minimum sipariş miktarı" bölümünün boş bırakıldığı/belirtilmediği durumlarda, bunun sadece sözleşmede böyle bir "minimum sipariş miktarı" bulunmadığı anlamına geldiği, NOVO ve müşterileri arasında akdedilen protokoller yoluyla fungal alfa amilaz müşterileri ile 2025 yılında akdedilen mevcut ve yeni sözleşmelere "(.....)." ifadesinin eklendiği, 2025

¹ NOVO tarafından 25.03.2024 tarihinde, "Novonesis" ticari ünvanına sahip ayrı bir teşebbüsün henüz kurulmadığı, bununla birlikte NOVOZYMES AS'nin ticari ünvanını "Novonesis A/S" olarak değiştirme sürecinde olduğu ve ünvan değişikliğinin NOVOZYMES ile CHR HOLDING'in NOVOZYMES bünyesinde birleşmesine ilişkin işlemin kapanışından itibaren 10 ila 18 ay içerisinde gerçekleşmesinin beklenildiği belirtilmiştir. 19.03.2025 tarihinde ise söz konusu ünvan değişikliğinin gerçekleştiği ifade edilmiştir.

yılında fungal alfa amilaz müşterileri olan (..... TİCARİ SİR.....)² ve (.....) ile yapılan sözleşmelerin dilekçe ekinde sunulduğu, önceden NOVO'nun fungal alfa amilaz müşterisi olan (.....) ile 2025 yılında sözleşme yapılmadığı, NOVO tarafından geçici tedbir kararına uygun olarak 2025 yılında fungal alfa amilaz müşterilerine sadakat artırıcı hiçbir indirim sunulmayacağı, NOVO'nun fungal alfa amilaz alıcılarına bir açıklama göndererek 2025 yılında yapılacak olan yeni satış sözleşmelerinde, fungal alfa amilaz enziminin satışında müşteriler bakımından sadakat yaratıcı nitelikte indirim uygulamasının ve diğer enzim türlerinin fungal alfa amilaz enzimi ile birlikte satılması durumunda indirim, promosyon, bedelsiz ürün gönderimi veya kampanya adı altındaki herhangi bir türde uygulamaya yer vermesinin söz konusu olmadığını müşterilerine bildirildiği, (.....)'ye gönderilen e-postada belirtilen "miktar bazlı fiyat"ın, yalnızca müşteri tarafından sağlanan bağlayıcı olmayan ve gösterge niteliğindeki hacim tahminine dayalı bir fiyat teklifi olduğu, NOVO'nun geçici tedbire tamamen uyduğunu gösterme yönündeki çabasının bir parçası olarak SİNERJİ ile 2025 yılı için karşılıklı olarak mutabık kalınan tüm satış koşullarının feshedildiği ifade edilerek işlemekte olan süreli idari para cezasının durdurulması talep edilmiştir.

- (12) Konuya ilişkin olarak hazırlanan 27.05.2025 tarihli ve 2024-2-008/BN-08 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 28.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-21/505-336 sayılı karar tesis edilmiştir.
- (13) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-M sayılı kararı uyarınca, Novo Holdings A/S, Novo Nordisk A/S, Novo Nordisk Sağlık Ürünleri Tic. Ltd. Şti., Novonesis A/S, Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti., Novozymes Berlin GmbH, Novozymes Fransa S.A.S., Novozymes Switzerland AG, Novozymes North America, Synergia Life Sciences Pvt. Ltd., CHR Hansen A/S ve CHR Hansen Gıda San. ve Tic. AŞ tarafından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülmekte olan soruşturma kapsamında, Novonesis A/S ve iştirakleri (Novozymes Enzim Dış Ticaret Ltd. Şti., Novozymes Berlin GmbH, Novozymes Fransa S.A.S., Novozymes Switzerland AG ve Novozymes North America) hakkında Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlülüklerine uyulmaması nedeniyle anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi uyarınca 01.01.2025 tarihinden 01.05.2025 tarihine kadar her gün için teşebbüsün 2024 yılı gayri safi gelirinin on binde beşine tekabül eden tutarda idari para cezası verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. DEĞERLENDİRME

- (14) 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinde *"Kurul, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir."* hükmüne yer verilmiştir.
- (15) 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkranın (a) bendinde ise *"Nihai karar veya geçici tedbir kararı ile getirilen yükümlülükler ya da verilen taahhütlere uyulmaması"* nispi idari para cezası verilmesi gereken hallerden biri olarak sayılmıştır.
- (16) 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrası ile teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine, her gün için, karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık

² (.....) müzakere aşamasında olduğu ifade edilmiştir.

gayri safi gelirlerinin on binde beşi oranında idari para cezası verileceği hükmüne bağlanmıştır.

- (17) Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, geçici tedbir ile getirilen yükümlülüklerle uyulmamasına ilişkin idarî para cezasının, kararlardaki yükümlülüklerle uyulması için belirlenen sürenin dolmasından itibaren, yükümlülük getirilen kararda herhangi bir süre belirlenmemiş ise, bu kararın tebliğini takip eden günden itibaren verilebileceği düzenlenmiştir.
- (18) 28.03.2024 tarihli 24-15/313-128 sayılı Kurul kararı ile, NOVO hakkında, “*Nihai karara kadar yapılacak olan yeni satış sözleşmelerinde, fungal alfa amilaz enziminin satışında alıcılar bakımından sadakat yaratıcı nitelikte indirim uygulanmamasına ve diğer enzim türlerinin fungal alfa amilaz enzimi ile birlikte satılması durumunda indirim, promosyon, bedelsiz ürün gönderimi veya kampanya adı altındaki herhangi bir türde uygulamaya yer verilmemesine yönelik geçici tedbir uygulanmasına*” karar verilmiştir. Geçici tedbir uygulanmasına ilişkin karar 05.04.2024 tarihli ve 87253, 87255, 87256, 87257, 87258 ve 87259 sayılı yazılar ile, 05.04.2024 tarihinde NOVO TÜRKİYE’ye elektronik olarak iletilmiş³, 16.04.2024 tarihinde ise soruşturma tarafı diğer teşebbüslere posta yolu ile tebliğ edilmiştir.
- (19) Dolayısıyla dosya konusu geçici tedbir kararı 10.04.2024 ve 16.04.2024 tarihlerinde tebliğ edilmiş olup, konusunu nihai karara kadar yapılacak yeni satış sözleşmeleri oluşturmaktadır. 4054 sayılı Kanun’un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve ikinci fıkrası uyarınca geçici tedbirin, geçici tedbir kararının tebliğinden sonra akdedilen yeni satış sözleşmeleri bakımından uygulanması gerekmektedir.
- (20) NOVO hakkında alınan geçici tedbir kararına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmek amacıyla,
- 26.02.2025 tarihli ve 108600 sayılı yazı ile NOVO’nun fungal alfa amilaz enzimi alıcıları ile 2024 ve 2025 yıllarında akdettiği bütün sözleşmeler ile
 - 03.03.2025 tarihli ve 109072 sayılı yazı ile fungal alfa amilaz alıcılarından (.....) ve (.....) ile 2017 ve 2025 yılları arasında akdettiği sözleşmeler
- talep edilmiştir.
- (21) NOVO tarafından gönderilen cevabi yazılarda, fungal alfa amilaz alıcılarından;
- (.....)’ya yönelik olarak 2025 yılında yapılan yazışmalar ve yazışmanın ekinde bulunan imzasız teklif mektubunun sunulduğu,
 - (.....)’e yönelik olarak 2025 yılına ilişkin imzalı teklif mektubunun sunulduğu,
 - (.....)’a yönelik olarak 2025 yılına ilişkin imzalı bir sözleşmenin sunulmadığı, 2025 yılı satışlarına ilişkin henüz bir sözleşme akdedilmediğinin belirtildiği,
 - (.....)’a yönelik olarak 2025 yılına ilişkin imzasız teklif mektubunun sunulduğu,
 - (.....)’a yönelik olarak 2025 yılına ilişkin imzasız teklif mektubunun sunulduğu,
 - (.....)’ye yönelik olarak 2025 yılına ilişkin imzalı teklif mektubunun sunulduğu,
- tespit edilmiştir.

³ Elektronik Tebligat Yönetmeliği’nin “*Elektronik tebligatın hazırlanması ve muhataba ulaştırılması*” başlıklı 9. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca elektronik yolla tebligatın, muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapıldığı sayılmaktadır.

- (22) NOVO tarafından gönderilen 06.03.2025 tarihli 64408 sayılı cevabi yazıda ise, yukarıda yer alan teşebbüslere ilave olarak fungal alfa amilaz alıcılarından;
- (.....)'a yönelik olarak 2025 yılı satışlarına ilişkin fiyat listesinin yer aldığı yazışma sunulmuş,
 - (.....)'ya yönelik olarak fungal alfa amilaz enzimi ile ilgili olmayan yazışmalar sunulmuş, 2025 yılı satışlarına ilişkin herhangi bir sözleşme, yazışma veya açıklama sunulmamıştır.
- (23) Dolayısıyla söz konusu cevabi yazılarda fungal alfa amilaz alıcılarından, (.....) ve (.....)'a yapılan 2025 yılı satışlarının koşullarını gösterir herhangi bir sözleşme, yazışma veya açıklama sunulmamıştır.
- (24) NOVO'nun 2024 yılında fungal alfa amilaz enzimi satışı yaptığı en büyük müşterilerin sözleşmelerinin geçerlilik sürelerine aşağıda yer verilmektedir.

Tablo- 1 NOVO'nun 2024 Yılında Akdedilen Sözleşmeler

İncelenen Teşebbüs	Sözleşmenin Süresi
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
Kaynak: NOVO'dan gelen cevabi yazılar	

- (25) Yukarıda yer alan tablo incelendiğinde NOVO'nun sözleşmelerinin senenin başında ve yıllık olarak yapıldığı görülmektedir. Dosya mevcudu belgelerden de NOVO'nun bir sonraki yılın satış koşullarını bir önceki yılın Ekim-Aralık aylarında karara bağladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, yukarıda yer alan ve sözleşmeleri 31.12.2024 tarihi itibarıyla sonlanacak alıcılara yapılacak 2025 yılı satışlarının koşullarının 2024 yılının sonunda belirlenmiş olması ve sözleşmelerin yeni yıl itibarıyla geçerli olması beklenmektedir. Tablo 1'de yer verilen ve geçici tedbir kararının tebliğ edildiği tarihte yürürlükte olan sözleşmelerin 01.01.2025 tarihi itibarıyla yenilenmiş olması mümkün olduğundan, bu sözleşmelerin geçici tedbir ile getirilen yükümlülöklere uygunluğu bakımından denetlenmesi gerekmektedir. Öte yandan, yukarıda yer verildiği üzere, alıcıların önemli bir kısmı hakkında NOVO tarafından herhangi bir bilgi verilmemiştir.
- (26) Ayrıca NOVO ile glukozamilaz enzimi alıcılarından AK NİŞASTA arasında gerçekleştirilen ve aşağıda ekran görüntüsüne de yer verilen 11.12.2024 tarihinde 2025 yılı satışları için gönderilen e-posta yazışmalarında indirim sistemi uygulamalarına son verildiğine dair açıklama yapılmasına rağmen fungal alfa amilaz enzimi alıcılarına bu minvalde bir açıklama yapıp yapılmadığı hakkında da herhangi bir bilgi verilmemiştir.

(27) Şekil 1: (.....)'ya ilişkin İçerikler
(.....TİCARİ SIR.....)

(28) Bu doğrultuda NOVO'ya 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, geçici tedbir ile getirilen yükümlülükler uyulmaması nedeniyle 01.01.2025'ten itibaren her gün için 2024 yılı gayri safi gelirinin on binde beşi oranında süreli idari para cezası uygulanmasına 27.03.2025 tarihli ve 25-13/298-M sayılı ile karar verilmiştir.

G.1. NOVO Tarafından Gönderilen Geçici Tedbire Uyum Dilekçelerinin Değerlendirilmesi

(29) Novo tarafından gönderilen Birinci Uyum Dilekçesi'nde özetle,

- Türkiye'de fungal alfa amilaz ürünlerinin satışına ilişkin tüm taslak sözleşmelerinin geçici tedbirlerle uyumlu olmasını sağlamak ve bu sözleşmelerin derhal gözden geçirilmesi ve gerek olduğu ölçüde geçici tedbirlere uygun olacak şekilde düzenlenmesini sağlamak amacıyla kapsamlı iç süreçlerin başlatıldığı,
- Hem Türkiye hem de bölgesel ve küresel hesap yöneticilerine, fungal alfa amilaz enziminin Türkiye'de müşterilere indirim sağlanmaksızın satılması yönünde talimat verildiği,
- Türkiye'de fungal alfa amilaz satışlarıyla ilgili tüm yeni müşteri sözleşmelerinin usulüne uygun olarak hazırlanabilmesi ve geçici tedbirlere uygun olarak akdedilebilmesi için sözleşmelerin hem Novozymes'in kurum içi hukuk ekibi hem de harici hukuk danışmanları tarafından gözden geçirildiği,
- Geçici tedbirin yalnızca un ve fırıncılık segmentini ilgilendirmesine rağmen NOVO'nun kanuni yükümlülüğünün ötesine geçerek fungal alfa amilaz enziminin kullanıldığı içecek segmenti için de önlemler aldığı,
- NOVO'nun enzim sınıflarına göre kategorize edilmiş şekilde marka isimlerini düzenli olarak toplamadığı, marka isimleri ile bağlantılandırılan enzim sınıflarının NOVO'nun sisteminden manuel olarak çekilebildiği, bu nedenle soruşturmaya konu ürün gamının kapsamlı bir tersine veri mühendisliği ile yaklaşık olarak ortaya konulabildiği,
- NOVO'nun Geçici Tedbir Ceza Kararı'nı tebellüğ etmesini takiben geçici tedbirlere uyumsuzluk olarak nitelendirilebilecek eylemin bulunup bulunmadığına ilişkin yapılan inceleme ve araştırmalarda, NOVO tarafından 2025 yılında fungal alfa amilaz ürünün satıldığı müşteriler arasında (.....) ile ilgili olması muhtemel 2025 yılı fungal alfa amilaz ürünleri satışına ilişkin belirli ilave bilgi ve belgelerin tespit edildiği,
- Sunulan bilgi ve belgelerin NOVO'ya göre geçici tedbir yükümlülüklerinin fiilen ihlalini teşkil etmediği, bundan ziyade yanlış yorumlanmaya açık olabilecek bir dil kullanımları içerdiği,
- 19.03.2025 tarihinde (.....)'nin 2025 yılına ilişkin fiyat teklif mektubuna yönelik olarak e-posta yazışmasında "*Haftaya (.....) sonra sizi arayacağım, devamında ortak anlaştığımız rebate tablosunu da bu QL'e ekliyor olacağım.*" ifadelerinin yer aldığı, (.....)'nin 2025 yılına ilişkin fiyat teklif mektubunun fungal alfa amilaz markası olan ve fırıncılık/un işleme segmentinde kullanılmayan Fungamyl® BrewQ ve Fungamyl® 800 L.'yi içerdiği, bahsedilen düzenlemenin sadece ilgili müşteriye önerilen baz fiyat indirimlerine yönelik olduğu ve bu indirimlerin (.....) tarafından yerine getirilmesi gereken herhangi bir satış tutarı ya da satış hacmi şartına bağlı olmadığı, 14.11.2024 tarihinde (.....)'ye gönderilen fiyat teklifi e-posta yazışmasında yer alan Fungamyl® 4000 SG'nin un işleme segmentinde kullanılan

bir fırıncılık fungal alfa amilaz ürünü olduğu, (.....), e-posta yazışmasında yer alan “*miktar bazlı fiyat*” ifadesinin, müşterinin 2025 yılı bakımından satın alma miktarlarına ilişkin bağlayıcı olmayan tahmini bir öngörüye ilişkin fiyat teklifi niteliğinde olup müşterilerin belirli satın alma hedeflerine/miktarlarına ulaşmasına bağlı olarak uygulanacak bir indirim sisteminin ifade edilmediği,

- 06.01.2025 tarihinde NOVO ile (.....) arasında gerçekleşen fiyat teklif mektubuna ilişkin e-posta yazışmasında yer alan ürünün fungal alfa amilaz içeren fırıncılık segmentinde kullanılan Optiva LS olduğu, söz konusu ifadelerin Optiva LS ürünü dahil olmak üzere bir indirim sistemi kapsamında olmadığı, anılan indirimlerin baz ürün fiyatları üzerinden uygulandığı ve herhangi bir alım hacmi/değeri şartına bağlı olmadığı,
- 16.01.2025 tarihinde NOVO ile (.....) arasında gerçekleşen e-posta yazışmasında yer alan ifadelerin bir indirim sistemi yerine baz ürün fiyatları üzerinden uygulanan sabit bir fiyat indirimi olduğu, söz konusu indirimlerin (.....)’nın NOVO bünyesinde mevcut ve potansiyel büyümesine bağlı olarak küçük ölçekli bir müşteri yerine orta ölçekli bir müşteri olarak yeniden sınıflandırılmasından kaynaklandığı, 2025 yılında NOVO tarafından (.....)’ya herhangi bir fungal alfa amilaz ürünü satılmadığı,
- 08.04.2025 tarihinde (.....)’ye, 06.04.2025 tarihinde (.....) ve (.....)’ya; teşebbüse belirtilen fiyattan herhangi bir miktarda satın alım yapabildiği ve yıl içerisinde herhangi bir satın alma hedefine bağlı olmadığı, söz konusu e-postadaki ifadenin müşteriye uygulanan bir indirim sistemi olduğu anlamına gelecek şekilde yanlış yorumlanmaması gerektiği ve taraflara yapılan fiyat teklifinin tamamen koşulsuz ve şartsız olduğunu ifade eden bilgilendirme e-postalarının gönderildiği,
- (.....)’un 2025 yılına ilişkin imzalı sözleşmesinin sunulduğu,
- Söz konusu belgelerin dışında NOVO kapsamında geçici tedbire ilişkin olası bir uyumsuzluk olarak yorumlanabilecek herhangi bir belge ya da iletişim kaydının tespit edilemediği, ayrıca NOVO tarafından Soruşturma Bildirim’inden itibaren geçici tedbirlere uyumun sürdürülebilmesi için; Türkiye’de bütün segmentlerde (yalnızca fırıncılık ve içecek değil) Türkiye hesap yöneticilerine NOVO tarafından “*indirim yoktur*” politikasına ilişkin yeni hatırlatmalar yapıldığı, uyumluluğu takip etmek adına hesap yöneticilerine düzenli takip e-postaları göndermek gibi daha kapsamlı takip mekanizmalarının tesis edildiği, müşteri iletişimlerine ve söz konusu iletişimlerde daha açık bir dil/ifade kullanımını temin etmeye dair eğitimler verildiği, Türkiye’de bulunan ya da Türkiye’ye satış yapan müşterilerden sorumlu ilgili bütün hesap yöneticilerine ek/hatırlatıcı ve daha çok indirim sistemlerine odaklanan eğitimlerin verildiği

hususları ifade edilerek süreli para cezasının durdurulması talep edilmiştir

- (30) NOVO’nun Birinci Uyum Dilekçesinde geçici tedbir kararına uyum sağlandığına yönelik olarak, yeni sözleşme yapılan fulgal alfa amilaz alıcılarının tamamına ilişkin bilginin sunulmadığı görülmüş olup, talepleri üzerine 18.04.2025 tarihinde Kurum merkezinde NOVO vekilleri ile videokonferans aracılığıyla gerçekleştirilen görüşmede söz konusu eksikler bildirilmiştir.
- (31) NOVO tarafından gönderilen İkinci Uyum Dilekçesinde özetle,
- Asgari sipariş miktarı ve tam palet miktarının pratik düzeyde tedarik zinciri verimliliğini sağlamak amacıyla kullanıldığı, bu terimlerin NOVO’nun müşterilerine önerdiği ancak zorunlu kılmadığı belirli miktarları ifade ettiği, NOVO’nun her yıl birçok müşterisine 20-40 kilogram gibi cüzi miktarlarda pek çok teslimat yaptığı, sözleşmede “minimum sipariş miktarı” bölümünün boş bırakıldığı/belirtilmediği durumlarda, bunun sadece sözleşmede böyle bir “minimum sipariş miktarı”

bulunmadığı anlamına geldiği, NOVO ve müşterileri arasında akdedilen protokoller yoluyla fungal alfa amilaz müşterileri ile 2025 yılında akdedilen mevcut ve yeni sözleşmelere “Novozymes, verimli ve sürdürülebilir bir tedarik zinciri sağlanması adına, müşterinin tam palet miktarında/modüler siparişler ve/veya benzer verimli sipariş miktarlarında sipariş vermesini tavsiye etmektedir. Açıklığın sağlanması adına, siparişler, ürün başına geçerli en küçük standard ambalajın (örneğin, bir bidon) altında teslim edilememektedir.” ifadesinin eklendiği,

- 2025 yılında fungal alfa amilaz müşterileri olan (.....) ve (.....) ile yapılan sözleşmelerin dilekçe ekinde sunulduğu,
- Önceden NOVO’nun fungal alfa amilaz müşterisi olan (.....) ve (.....) ile 2025 yılında sözleşme yapılmadığı,
- NOVO tarafından geçici tedbir kararına uygun olarak 2025 yılında fungal alfa amilaz müşterilerine sadakat artırıcı hiçbir indirim sunulmayacağı, NOVO’nun fungal alfa amilaz alıcılarına bir açıklama göndererek 2025 yılında yapılacak olan yeni satış sözleşmelerinde, fungal alfa amilaz enziminin satışında müşteriler bakımından sadakat yaratıcı nitelikte indirim uygulamasının ve diğer enzim türlerinin fungal alfa amilaz enzimi ile birlikte satılması durumunda indirim, promosyon, bedelsiz ürün gönderimi veya kampanya adı altındaki herhangi bir türde uygulamaya yer vermesinin söz konusu olmadığını müşterilerine bildirildiği,
- (.....)’ye gönderilen e-postada belirtilen “miktar bazlı fiyat”ın, yalnızca müşteri tarafından sağlanan bağlayıcı olmayan ve gösterge niteliğindeki hacim tahminine dayalı bir fiyat teklifi olduğu, NOVO’nun geçici tedbire tamamen uyduğunu gösterme yönündeki çabasının bir parçası olarak (.....) ile 2025 yılı için karşılıklı olarak mutabık kalınan tüm satış koşullarının feshedildiği

ifade edilerek işlemekte olan süreli idari para cezasının durdurulması talep edilmiştir.

- (32) NOVO tarafından geçici tedbire uyum dilekçelerinde sunulan belgelerin ve açıklamaların değerlendirilmesine başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

G.1.1. 2025 Yılına İlişkin Fungal Alfa Amilaz Müşterileri ile Akdedilen Sözleşmelerin Değerlendirilmesi

- (33) (.....) ve (.....) ile NOVO arasında 2025 yılı bakımından uygulanan sözleşmeler İkinci Uyum Dilekçesi ile sunulmuştur. NOVO tarafından 2025 yılı satışlarına ilişkin olarak sunulan sözleşmelerde, (.....) ve (.....) ile akdedilen sözleşmeler dışında, (.....) anlaşılmaktadır.

(.....) ile Akdedilen Sözleşmenin Değerlendirilmesi:

- (34) (.....) ile akdedilen sözleşme, 14.02.2024 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, taraflardan herhangi birinin sözleşmeyi feshetmediği veya sözleşmenin güncellenmediği sürece yürürlükte kalacağı düzenlenmiştir. NOVO tarafından ilgili sözleşmenin (.....) ve NOVO arasında imzalanan sözleşme olduğu, (.....) ile akdedilecek yeni sözleşmeye ilişkin müzakerelerin ise devam ettiği ifade edilmiştir. Sözleşme, fungal alfa amilaz ve diğer enzim türlerini kapsayacak şekilde akdedilmiştir. Sözleşmede uygulanması öngörülen indirim sistemine ilişkin aşağıdaki düzenleme yer almaktadır:

Şekil 2:

(.....TİCARİ SİR.....)

- (35) (.....) için halen yürürlükte olan sözleşmede alım miktarına göre farklı baremler için farklı fiyatların öngörüldüğü ve alım miktarı yükseldikçe ulaşılan yeni fiyatın tüm alımları kapayacak şekilde uygulanacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla (.....) bakımından artan oranlı, geriye dönük ve kişiselleştirilmiş bir indirim sisteminin söz

konusu olduğu, bu itibarla söz konusu indirim sisteminin sadakat yaratıcı nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı Kurul kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlülüklerinin, nihai karara kadar akdedilecek olan yeni satış sözleşmeleri bakımından geçerli olduğu ve (.....) ile akdedilen sözleşmenin geçici tedbir kararının tebliğinden önce yapıldığı dikkate alındığında, (.....) ile halihazırda yürürlükte olan sözleşmenin geçici tedbir ile getirilen yükümlülük kapsamında olmadığı değerlendirilmiştir.

(.....) ile Akdedilen Sözleşmenin Değerlendirilmesi:

- (36) NOVO tarafından (.....)'ye 14.01.2025 tarihinde fungal alfa amilaz (Fungamyl 4000 SG) satışı gerçekleştirilmiştir.
- (37) Söz konusu satışın dayandığı teklif, NOVO tarafından (.....)'ye 14.11.2024 tarihli yazışma ile gönderilmiştir. Söz konusu yazışmada;

"Aşağıda talep etmiş olduğunuz ürünler için fiyat teklifimizi paylaşıyoruz. Fungamyl® 4000 SG için miktar bazlı fiyat teklifi sunuyor olacağız. Umuyorum ki bu yeni fırsat bizlere yeni iş imkanları sunacaktır.

Fungamyl 4000 SG:

20 – 1000 kg: (.....) Euro/kg

1000 – 2000 kg: (.....) Euro/kg

2000 – 4000 kg: (.....) Euro/kg

4000 – 10000 kg: (.....) Euro/kg

10000 – 20000 kg: (.....) Euro/kg

20000 – 50000 kg: (.....) Euro/kg

50000 kg üzeri için: (.....) Euro/kg

Değerli dönüş ve siparişlerinizi bekler kolaylıklar dileriz."

ifadeleri bulunmaktadır.

- (38) Yazışmadaki ifadelerden, (.....)'ye 2025 yılı satışları bakımından alım miktarına göre farklı baremler için farklı fiyatların öngörüldüğü ve alım miktarı yükseldikçe ulaşılan yeni fiyatın tüm alımları kapayacak şekilde uygulanacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla (.....) bakımından artan oranlı, geriye dönük ve kişiselleştirilmiş bir indirim sisteminin söz konusu olduğu, bu itibarla söz konusu indirim sisteminin sadakat yaratıcı nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anılan sözleşmenin geçici tedbir kararının tebliğinden sonra yapılmış yeni bir sözleşme niteliği taşıdığı dikkate alındığında, (.....)'ye uygulanan indirim sisteminin geçici tedbir kararı ile getirilen yükümlülüklerle aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.
- (39) NOVO tarafından gönderilen İkinci Uyum Dilekçesinde, söz konusu aykırılığın düzeltilmesi amacıyla ilgili fiyat teklifinin NOVO ve (.....) arasında akdedilen 25.04.2025 tarihli Protokol ile NOVO tarafından tek taraflı olarak sona erdirilerek (.....)'nin fungal alfa amilaz enzimi alım fiyatı yıllık alım tahmininden ya da alım miktarından bağımsız olarak (.....) Euro/kg olarak belirlendiği bildirilmiştir. Bu itibarla (.....) ve NOVO arasındaki fungal alfa amilaz enzimi alımına ilişkin sözleşmenin geçici tedbir yükümlülükleri ile uyumlu hale geldiği anlaşılmıştır.

G.1.2. 2025 Yılı Sözleşmelerinde Yer Alan Asgari Sipariş Miktarı ve Modüler Sipariş Miktarı Düzenlemelerine İlişkin Yapılan Protokoller Hakkında Değerlendirme

- (40) NOVO'nun 2025 yılı sözleşmelerinde yer alan düzenlemenin çevirisi aşağıdaki şekildedir:

Parametre	Standart	Tanım	Satıcı ile Anlaşma
1.Modüler Sipariş	(.....)(.....)	(.....)(.....)	(.....)

- (41) Yukarıdaki düzenlemeden, asgari sipariş miktarının ve modüler sipariş miktarının (tam palet) sözleşme içerisinde düzenlenmesi gerektiği anlaşılrsa da, sözleşmelerde asgari sipariş miktarı ve modüler sipariş miktarı tanımlarına yer verilmediği, herhangi ilave bir açıklamanın da yapılmadığı tespit edilmiştir.
- (42) İkinci Uyum Dilekçesinde NOVO tarafından, (.....) bununla birlikte NOVO ve müşterileri arasında akdedilen protokoller yoluyla fungal alfa amilaz müşterileri ile 2025 yılında akdedilen mevcut ve yeni sözleşmelere (.....) ifadesinin eklendiği bildirilmiştir. Verilen bilgiler ve sözleşmelere protokol ile eklenen yukarıdaki hüküm ışığında, (.....)sözleşmelerde açıkça belirtildiği ve dolayısıyla müşterileri belirli bir miktarda alım yapmaya zorlamadığı anlaşıldığından sadakat artırıcı nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.

G.1.3. NOVO'nun Geçici Tedbire İlişkin Uyum Beyanının ve Müşterilere Gönderilen Bilgilendirme Yazılarının Değerlendirilmesi

- (43) (.....TİCARİ SIR.....)
- (44) Söz konusu bilgilendirme metninin ve NOVO'nun geçici tedbir yükümlülüklerine uygun davranacağına ilişkin beyanının, NOVO'nun geçici tedbire aykırılığın giderilmesine yönelik iradesini tevsik edici nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

G.2. NOVO'nun Geçici Tedbire Uyumuna ve Süreli Para Cezasının Durdurulmasına Yönelik Değerlendirme

- (45) Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere geçici tedbire uyum dilekçeleriyle, daha önce gönderilmemiş olan NOVO'nun fungal alfa amilaz enzimi satışı yaptığı müşterilerinin 2025 yılı sözleşmeleri gönderilmiştir. Söz konusu sözleşmelerinin geçerlilik süreleri ile yukarıda detaylarıyla açıklanan sözleşmelerde sadakat yaratıcı indirim sistemi olup olmadığına ilişkin özet bilgiye aşağıda yer verilmektedir.

- (46) Tablo- 2 NOVO'nun 2025 Yılında Uygulanan Sözleşmeleri

İncelenen Teşebbüs	Sözleşmenin Süresi	Sadakat Yaratıcı İndirim Sistemi
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok

İncelenen Teşebbüs	Sözleşmenin Süresi	Sadakat Yaratıcı İndirim Sistemi
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Yok
(.....)	(.....)	Var Yok
(.....)	(.....) ⁴	Var
Kaynak: NOVO'dan Gelen Cevabi Yazılar		

(67) Yukarıda detaylı olarak açıklandığı üzere,

- (.....) ve (.....) hariç olmak üzere, (.....)
- (.....) bakımından geçici tedbir kararına aykırı şekilde sadakat yaratıcı etkiye sahip olduğu değerlendirilen indirim sisteminin (.....) ve NOVO arasında akdedilen 25.04.2025 tarihli Protokol ile feshedildiği,
- (.....) ile akdedilen sözleşmenin geçici tedbir kararından önceki dönemde yapıldığı dikkate alındığında, halihazırda yürürlükte olan sözleşmenin geçici tedbir ile getirilen yükümlülük kapsamında olmadığı,
- Söz konusu sözleşmelerde yer verilen asgari sipariş miktarı ve modüler sipariş miktarı kavramlarının en küçük standart ambalajın altında teslim yapılamadığını ifade ettiğinin sözleşmelerde açıkça belirtildiği ve dolayısıyla müşterileri belirli bir miktarda alım yapmaya zorlamadığının anlaşıldığı

hususları göz önüne alındığında, NOVO tarafından geçici tedbir yükümlülüklerine aykırılığın giderildiği ve bu kapsamda NOVO hakkında uygulanan süreli para cezasının NOVO'nun İkinci Uyum Dilekçesinin Kuruma intikal ettiği 02.05.2025 tarihinde durdurulması gerektiği değerlendirilmiştir.

(68) Yukarıda açıklanan sebeplerle, NOVO'ya 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, geçici tedbir ile getirilen yükümlülüklerle uymadığı gerekçesi ile 01.01.2025'ten itibaren 01.05.2025 tarihine kadar (toplam 120 gün) her gün için 2024 yılı gayri safi gelirin on binde beşine tekabül eden tutarda idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

⁴ (.....) ile akdedilen sözleşmede sözleşmenin taraflarca feshedilene kadar geçerli olduğu düzenlenmektedir.

Bilindiği üzere Türk Borçlar Kanunu'nun 12. maddesi uyarınca sözleşmeler, kanunda aksi öngörülmedikçe herhangi bir şekil şartına tabi değildir. Şekil serbestisi ilkesi uyarınca, özel hukuk kişileri arasında kurulan satış ilişkileri bakımından yazılılık, geçerlilik şartı olarak öngörülmemiştir. Öyle ki sözleşmelerin yazılı olarak akdedilmemiş olması bu sözleşmelerin varlığını ve içeriğini ortadan kaldırmamaktadır. Dolayısıyla, NOVO'nun yazılı sözleşme ibraz edememiş olması, sadakat yaratıcı indirim sisteminin fiilen uygulanmaya devam ettiğine dair doğrudan, açık ve yeterli bir delil olarak kabul edilemeyecektir. Geçici tedbire uyum yükümlülüğüne aykırılığın tespiti, salt şekli bir unsur olan yazılı sözleşmenin sunulup sunulmamasına indirgenmemeli; ilgili yükümlülüğün maddi anlamda, yani fiili uygulamalar bakımından ihlal edilip edilmediği ortaya konulmalıdır. Bu kapsamda, örneğin NOVO ile alıcıları arasında gerçekleşen yazışmalar, satış faturaları, ticari kayıtlar, alıcı beyanları veya üçüncü kişilerden temin edilebilecek görüşler gibi ispat vasıtaları değerlendirmeye alınmadan; yalnızca yazılı sözleşme sunulmamış olması esas alınarak geçici tedbir yükümlülüklerine aykırılık sonucuna ulaşılması ispat yüküne ilişkin genel hukuk ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç itibarıyla, geçici tedbir yükümlülüklerinin tam olarak yerine getirilip getirelemediğinin şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya konulamadığı, bu itibarla teşebbüse 4054 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca süreli para cezası uygulanamayacağı değerlendirilmektedir. Bu gerekçelerle Kurul'un çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

ŞUKRAN KODALAK

Üye

28.05.2025 Tarih ve 25-21/505-336 Sayılı Kurul Kararına İlişkin Karşı Görüş

NOVO tarafından 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütölmekte olan soruşturma kapsamında, NOVO hakkında Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlölüklerine uyulmaması nedeniyle anılan teşebbüse, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesi uyarınca 01.01.2025 tarihinden 01.05.2025 tarihine kadar her gün için teşebbüsün 2024 yılı gayri safi gelirinin on binde beşine tekaböl eden TL olmak üzere toplam TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Aşağıda yer alan gerekçelerle söz konusu karara katılmamaktayım.

NOVO'nun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/313-128 sayılı Kurul kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlölüklerinin yerine getirilip/getirilmediğinin tam olarak ortaya konulamadığı 27.03.2025 tarih ve 25-13/297-140 sayılı Kurul kararına ilişkin karşı görüşümde ifade edilmiştir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca süreli para cezası başlatılmasına ilişkin Kurulun 27.03.2025 tarih ve 25-13/298-M sayılı kararına da katılmam mümkün olmamıştır.

Bu itibarla 4054 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca 120 gün olarak hesaplanan süreli para cezasına ilişkin Kurulun çoğunluk görüşüne, Kurul kararı ile getirilen geçici tedbir yükümlölüklerine uyumun veya ihlalin tam olarak ortaya konulamadığı gerekçelerim nedeniyle katılmam mümkün olmamıştır.

Hasan Hüseyin ÖNLÜ
Kurul Üyesi